

SPORMETRE
The Journal of Physical Education and Sport Sciences
Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi

DOI: 10.33689/spormetre.994345

Geliş Tarihi (Received): 12.09.2021

Kabul Tarihi (Accepted): 02.09.2022

Online Yayın Tarihi (Published): 30.09.2022

**SALGIN DÖNEMİNDE SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN
UZAKTAN EĞİTİM DENEYİMLERİ**

Mehmet Ulaş¹, Aynur Yılmaz^{2*}

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, BURDUR

²Trabzon Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, TRABZON

Öz: Bu çalışmada, salgın döneminde spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan durum çalışması deseni kapsamında yürütülmüştür. Katılımcılar belirlenirken amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniği kullanılmıştır. Bu kapsamda uzaktan eğitim sürecini deneyimleyen 19 spor bilimleri fakültesi öğrencisi araştırmaya dahil edilmiştir. Veriler yarı-yapılandırılmış görüşmeler ile elde edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Elde edilen bulgular; sürecin avantajları ve dezavantajları temaları altında incelenmiştir. Sürecin avantaj olarak deneyimlenmesinde uzaktan eğitimin hem zaman hem de ekonomik boyutta tasarruf sağlaması, derslere kolay ulaşım ve salgın sırasında derslerin devam ettirilmesi gibi faktörlerin rol oynadığı, dezavantaj olarak deneyimlenmesinde ise, uygulamalı bir alanda öğrenim gören katılımcıların uygulama derslerinin uzaktan yapılması ve karşılıklı etkileşim ortamının olmaması gibi faktörlerin rol oynadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, alana özgü bir uzaktan eğitim uygulama kılavuzunun ve ileride salgın ve benzeri durumların tekrar yaşanma ihtimali düşünülerek uygulama derslerinin olumsuz etkilenmemesi için gerekli uzaktan eğitim modellerinin oluşturulması, bu dönemde yapılamayan uygulama dersleri için telafi programlarının fakülteler tarafından planlanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, uzaktan eğitim, uzaktan eğitim deneyimi, durum çalışması deseni

**DISTANCE EDUCATION EXPERIENCES OF SPORTS SCIENCES FACULTY
STUDENTS IN THE PERIOD OF THE EPIDEMIC**

Abstract: In this study, it was aimed to examine the distance education experiences of the students of the faculty of sports sciences during the epidemic process. The research was carried out within the scope of case study design, which is one of the qualitative research approaches. While determining the participants, the criterion sampling technique, one of the purposeful sampling methods, was used. In this context, 19 students from the faculty of sports sciences who experienced the distance education process were included in the research. Data were obtained through semi-structured interviews. Content analysis technique was used to analyse the data. The findings are discussed under the themes of advantages, disadvantages of the process and perspectives on distance education. It has been determined that there are factors such as distance education saving both time and economy, easy access to lessons and continuation of lessons during the epidemic in experiencing the process as an advantage. As a disadvantage, it has been determined that the participants who are studying in an applied field are given the practice courses remotely and there is no mutual interaction environment. According to the results of the research, it is important to carry out the process of creating a field-specific distance education application guide and the necessary distance education models in order not to adversely affect the practice courses, considering the possibility of recurrence of epidemics and similar situations in the future. In addition, make-up programs should be planned by the faculties for the practice courses that cannot be held in this period.

Key Words: Physical education, distance education, distance education experience, case study desing

*Sorumlu Yazar: Aynur YILMAZ, Doç. Dr., E-mail: aynuryilmaz@trabzon.edu.tr

GİRİŞ

Günümüzde salgından kaynaklı olarak eğitim-öğretim sürecinde, yüz yüze eğitime alternatif olarak uzaktan eğitim sürecine geçilmiştir. Yüz yüze eğitimin destekçisi ya da alternatifi olarak kullanılan uzaktan eğitim denemeleri veya çalışmaları salgın sürecinden önce de kullanılmaktaydı (Cereijo, 2006; Frimming ve Bordelon, 2016). Fakat salgın döneminde yüz yüze eğitimlerin yapılamaması nedeniyle hemen hemen tüm eğitim kademelerinde olduğu gibi üniversite kademesinde de dünyada uzaktan eğitime zorunlu ve ani bir geçiş yapılmıştır. Salgının başlangıcında, 2 Nisan 2020 UNESCO (2020) raporunda da belirtildiği gibi dünya genelinde 173 ülkede tüm eğitim kademelerinde eğitim-öğretim faaliyetlerine ara verilmiştir. Türkiye de ise 16 Mart 2020 tarihinden itibaren üniversitelerdeki eğitim öğretim faaliyetleri geçici olarak durduruldu. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin sürdürülebilirliği için dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Türkiye’de de 23 Mart 2020 tarihinden itibaren bu faaliyetlerin uzaktan eğitim ile yapılması kararına varılmıştır (YÖK, 2020).

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de salgın sürecinde kaçınılmaz olarak eğitimciler, öğrenciler ve ebeveynler uzaktan eğitim kavramına aşına olmak durumunda kalmışlardır. Bu kavram literatürde çeşitli şekillerde ifade edilmektedir. Kavrama ilişkin belirtilen ortak özellikler; öğrencilerin, fiziki bir okul ortamına gereksinim duymadan bireysel olarak, çeşitli teknolojik araçlar yoluyla yerleşik bulunduğu ortamda yani elektronik ortamlarda eğitilmesidir (Gunawarden ve Mclsaac, 2013; Tuncer ve Tanaş, 2011). Tanımdan anlaşılacağı gibi teknolojik bilgi ve becerilerin daha yoğun bir şekilde sürece dahil edildiği bir içeriği gerektirmektedir. Bu bağlamda öğretmenler ve öğrencilerin teknolojik materyallere erişim, ofis programlarına hakimiyet gibi bazı bilgi ve becerilere sahip olmaları derslerin içeriğinin anlaşılması ve eğitim kalitesinin artması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Uzaktan eğitim ile ilgili eğitim alanında yapılan çalışmalar özellikle salgın sürecinde artış göstermiş ve uzaktan eğitim sürecinde üniversite öğrencilerinin akademik deneyimlerine ilişkin bilimsel çalışmalar literatürde yerini almıştır (Appolloni, 2021; Baloch ve ark., 202; Cao ve ark., 2020; El Said, 2021;). Çalışmalar incelendiğinde fizik (Klein ve ark., 2021), matematik (Lee ve Recker, 2021), diş hekimliği (Rad ve ark., 2021), mimarlık (Oktay ve ark., 2020), öğretmenlik (Özkanal, Yüksel ve Başaran Uygsal, 2020), sağlık (Ladha ve ark.,2021; Tuma ve ark., 2021) gibi çok çeşitli alanlarda uzaktan eğitim ile ilgili çalışmalara yer verildiği tespit edilmiştir. Bu alanlarda özellikle uzaktan eğitim sürecinde karşılaşılan zorluklar, uzaktan eğitim sürecinde kullanılacak alternatif yaklaşımlar, ölçme ve değerlendirme süreçleri vb. konular ele alınmıştır. Diğer alanlara paralel olarak spor bilimleri alanında da uzaktan eğitim çalışmaları salgın döneminde artış göstermiştir. Spor bilimleri alanında yapılan çalışmalar incelendiğinde; salgın döneminde üniversitelerin kapanmasının spor bilimleri alanındaki öğrencilerin fiziksel aktivite ve akademik performansları (Osipov ve ark., 2021), yalnızlık ve arkadaşlık deneyimleri (Lippke, Fischer ve Ratz, 2021) öz yeterlik ve tükenmişlik düzeyleri üzerine etkileri incelenmiş (Tüfekçi ve Böke, 2021) ve uzaktan eğitime yönelik görüşleri ve tartışmaları (Aktaş ve Büyüктаş, Güllü ve Yıldız, 2020; Altun Ekiz, 2020; Daum, 2020; Williams ve ark., 2020) ele alan çalışmalara rastlanmıştır.

Uzaktan eğitimde herhangi bir fiziki ortama ihtiyaç duyulmamaktadır. Bu durum teorik temelli bölüm veya dersler için uygun olabileceği düşünülmektedir. Fakat uygulama temelli olan dersler ve bölümler için özellikle de spor bilimleri alanında uzaktan eğitim metodunun verimliliği tartışmaya açıktır (Daum, 2020; Kurnaz ve Serçemeli, 2020; Pierre, 1998; Thornburg ve Kory 2004; Yolcu, 2020). Spor bilimleri alanında yer alan bazı dersler

(özellikle antrenörlük eğitimi ve beden eğitimi ve spor öğretmenliği programlarında) uygulama temelli ve anında geri dönüt verilmesi gereken içeriklere sahiptir.

Salgının etkisinin azaltılması ve yayılmasının önüne geçilmesi amacıyla tüm dünyada kısmi veya tam zamanlı sokağa çıkma yasağı, bireysel olarak izolasyon ve sosyal mesafeyi koruyucu tedbirler alınmıştır. Alınan bu önlemler sosyal iletişimin olabileceği okul ve üniversite gibi kurumların kapatılmasına da neden olmuştur (Bozkurt ve Sharma, 2020; Gupta & Goplani, 2020). Eğitim-öğretim süreçlerinin devamlılığını sağlamak amacıyla 23.03.2020 tarihinden itibaren de ülkemizde üniversitelerde uzaktan eğitime geçilmiştir (YÖK, 2020). Bu dönemde bazı üniversitelerde yer alan spor bilimleri fakülteleri uygulama derslerini yaz dönemine ertelese de vaka sayısının artış eğiliminde oluşu yaz döneminde de bu derslerin yapılamamasına ya da uzaktan eğitim yöntemiyle yapılmasına neden olmuştur. Aslında salgın dönemi spor bilimleri alanında tartışmalı bir konu olan uzaktan eğitim konusunun denemesi, test edilmesi ve sonuçlarının ortaya çıkartılması açısından bir fırsat yaratmıştır. Bu bilgiler doğrultusunda bu çalışma ile spor bilimlerinde ya da beden eğitimi ve spor uygulamalarında uzaktan eğitim uygulamaları tartışmasına, üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi ile katkı sağlamaya çalışılmıştır. Bu sayede uzaktan eğitimin spor bilimleri alanında ne kadar verimli olduğu hakkında dönütler elde edilmiş olacaktır. Bu gerekçe ile bu çalışmada, dünyayı ve ülkemizi etkileyen salgın döneminde spor bilimleri alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Beden Eğitimi ve Sporda Uzaktan Eğitim

Daum ve Buscher (2014) beden eğitimi, doğası gereği harekete dayandığı için çevrimiçi ya da uzaktan eğitim gibi türevlerinin uygulamasının verimli olmayacağını hatta yüzde yüz bu tür bir eğitim anlayışına geçilmesinin mantıksız olduğunu iddia etmektedir. Ayrıca Daum ve Buscher (2014) teknolojiye ulaşımın kolaylığı ya da çevrimiçi eğitim ve türevlerinin avantajlarının temel motor becerilerin ve sportif becerilerinin kazanılmasını tek başına sağlayamayacağını ifade etmektedirler. Thornburg ve Kory (2004) Beden eğitimi müfredatları öğretiminde kullanılan teknolojik uygulamalar hem müfredat hem de öğrenci kalitesini artırmak için iyi bir fırsat olabileceğini belirtmiştir. Fakat sadece uzaktan yani teknoloji temelli dersler öğrencilerin bu derse motivasyonunu düşüreceğinden etkileşimin olduğu yüz yüze derslere bu uygulamalar entegre edilirse daha verimli olacağını çalışmalarının sonucunda ifade etmişlerdir. Williams ve ark. (2020) Beden eğitiminin doğasının yüz yüze eğitime daha uygun olduğunu, fakat çevrimiçi platformların uygulamalara entegre edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu tartışma kapsamında alanyazın incelendiğinde; beden eğitimi ve sporda uzaktan eğitim ile ilgili, ortaokul öğrencilerinden ve velilerinden başlayarak üniversite öğrencilerine, beden eğitimi öğretmenlerinden üniversite öğretim elemanlarına kadar farklı çalışma gruplarının ele alındığı görülmektedir (Aras ve Karakaya, 2019; Bayram ve Ark., 2019; Işıkgöz ve ark., 2017; Özcan ve Saraç, 2020). Beden eğitimi alanında uzaktan eğitim çalışmaları salgından önce de mevcut olmasına rağmen özellikle salgın sırasında bu konu hakkında yapılan çalışma (Altun Ekiz, 2020; Aktaş, Büyüктаş, Gülle ve Yıldız, 2020; Bulut, 2021) sayısı artmıştır. Bu sebeple bu çalışmalar hakkında kısa bir literature bilgisinin verilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Yapılan çalışmaları ele alırken salgın öncesi ve salgın sırası olarak incelenmesi daha sağlıklı olacağı düşünülmüştür.

Salgın öncesi beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmalara bakıldığında daha çok uygulama denemeleri, öneri ve görüşleri ve tutum benzeri çalışmaların olduğu görülmektedir. Aras ve Karakaya (2019) spor eğitimi kurumlarında görev yapan akademik personelin uzaktan eğitime yönelik görüşlerini incelediği çalışmada, çalışmaya katılan akademik personelin uzaktan eğitimin genel anlamda uygulanmasının sorun yaratacağını fakat teorik

derslerde fayda sağlayabileceğini dile getirdiklerini belirtmişlerdir. Benzer sonuçları da Pierre (1998) beden eğitimi öğretmen eğitiminde uzaktan eğitim çalışmasında ifade etmiştir. Bu çalışmada, bazı başarılı uygulamaların var olmasına rağmen beden eğitimi alanında uzaktan eğitim hala tartışılmaktadır. Willett, Brown ve Danzy-Bussell (2019) spor yönetimi alanında hangi derslerin uzaktan eğitime uygun olduğuna yönelik yapmış oldukları çalışmada, spor yönetimi alanında eğitim veren öğretim üyelerinin, uzaktan eğitim ya da çevrimiçi öğrenme konusunda olumsuz görüşlere sahip olduklarını ve yüz yüze eğitim seçeneğinin alan müfredatına daha uygun olduğunun sonucuna ulaşımlardır.

Salgın öncesi yapılan çalışmalara bakıldığında diğer bir çalışma konusu olarak öğrenci tutum ve görüşleri ile ilgili yapılan çalışmaların olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalarda spor bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüş ve tutumlarının farklılaştığı (Bayram ve Ark., 2019; Işıkgöz ve ark., 2017), öğrencilerin uzaktan eğitim uygulamasının teorik derslerde verimli olacağını fakat uygulamalı derslerde verimsiz olacağını düşündükleri sonuçlarına ulaşılmıştır (Yaman, 2009). Ayrıca, Atalı ve ark. (2002) yaptıkları çalışmada beden eğitimi ve spor yüksekokullarında web tabanlı ders uygulamalarını incelemişler, BESYO öğrencilerinin temel bilgisayar eğitiminden yoksun olduklarını tespit etmişlerdir. Bu eksikliğin giderilmesinde öğrenci yeterliklerinin sağlanacağı projelerin oluşturulması ve web tabanlı kullanımı içeren ödevlerin verilmesinin gerekliliği belirtilmiştir.

Salgın sırasında beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmalara bakıldığında uzaktan eğitimin kalitesi, farklı çalışma gruplarının uzaktan eğitime yönelik tutum, algı ve önerileri gibi çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerine yönelik yapılan çalışmalara bakıldığında; öğretmenlerin çevrimiçi uzaktan eğitime yönelik rol ve yeterlik algılarının yüksek olduğu (Özcan ve Saraç, 2020), Beden eğitimi öğretmenlerinin salgın süresince Eğitim Bilişim Ağı'nın (EBA) amaç ve önemini bilmelerine rağmen, EBA kullanım becerilerinin yüksek olmadığını ve bu sebeple öğretmelerin bu konu ile alakalı hizmet içi eğitim almaları gerektiği (Akça, 2021), salgın süresince beden eğitimi öğretmenlerinin motivasyon ve iş doyumlarının düşük olduğunun ve bunun sebebinin de uzaktan yapılan derslerin verimsiz geçmesi, öğrenci katılımın düşük olması gibi sebeplerden kaynaklandığı (Kızılkaya Namlı ve Yücekaya, 2021) gibi sonuçlarının ortaya çıktığı görülmektedir. Ayrıca beden eğitimi öğretmenleri ve veli değerlendirmesine göre, salgın ve karantina döneminde EBA TV'de yayınlanan beden eğitimi etkinliklerinin bir seviyeye kadar hareketsizliği önlediği fakat, uzaktan verilen beden eğitimi dersinin ders olarak algılanmadığı ve bu sebeple çoğunlukla öğrenciler tarafından içeriklerin uygulanmadığı sonuçları da vurgulanmıştır (Yıldız ve Bektaş, 2020). Uzaktan eğitimin bir katılımcısı olan lise öğrencileri de beden eğitimi dersinin uzaktan eğitime uygun olmadığını, aktif olamadıkları için bu dersten zevk alamadıklarını dile getirmişlerdir (Kızılkaya Namlı ve Samioğlu, 2020).

Spor bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilere yönelik yapılan çalışmalara bakıldığında; Bozdağ ve Dinç (2020) beden eğitimi öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik algılarını metaforlar yoluyla incelediği çalışmada, üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik genelde işkence, koşu bandı, hapisane, çöp ve cehennem gibi olumsuz metaforlar ürettiklerini; Can, Özdemir ve Türksoy Işım (2020) e-öğrenmenin beden eğitimi öğretmen adayları için ne ifade ediyor konulu çalışmada, öğretmen adaylarının e- öğrenmenin zaman ve mekan özgürlüğü ile pratiklik konusunda olumlu yönlerinin olduğunu, fiziki sınıf atmosferi, uygulama derslerin yapılamaması ve anlık dönüt alamama durumlarında ise olumsuz yönlerinin olduğunu belirttikleri; Aktaş ve ark. (2020) salgın sırasında spor bilimleri öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını inceledikleri nicel çalışmada; öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik olumsuz tutuma sahip oldukları; Altun Ekiz (2020) beden eğitimi ve

spor yüksekokulu öğrencilerinin salgın döneminde uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerinin incelendiği nitel çalışmada ise, öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik telefonda takip edebilme, düzenli devam edebilme, zamandan ve mekandan bağımsız olarak tekrar izlenebilir olması sebebiyle olumlu görüş belirttikleri, ödev yapma sorunları, internet ve bilgisayarın olmaması, soru-cevap ortamının bulunmaması ve anlatım yetersizliği gibi sebeplerden dolayı da olumsuz görüşlere sahip oldukları; Çavuşoğlu ve Acar (2020) spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri ile yaşam boyu öğrenme düzeyleri arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmada, öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin farklı değişkenlere göre farklılaştığı ve iki değişken arasında alt boyutlar arasında pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışmalarında araştırmacılar genellikle, gerçek yaşamda sınırlandırılmış ya da zaman içerisinde sınırlandırılmış durumlar hakkında görüşme ve gözlem gibi bilgi toplama kaynaklarını kullanarak detaylı ve derinlemesine bilgi toplayarak ilgili durumu betimlemeye ya da açıklamaya çalışır (Creswell, 2015). Araştırmada salgın sürecinde uygulanan uzaktan eğitime katılan spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin deneyimlerine odaklanıldığı için bu desen tercih edilmiştir.

Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Katılımcılar belirlenirken amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniği kullanılmıştır. Bu örnekleme yönteminde araştırmanın amacına göre, araştırmacı tarafından önceden belirlenen ölçütlere göre katılımcılar araştırmaya dahil edilir (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Katılım ölçütü olarak salgın döneminde en az bir yarıyıl, araştırmanın fenomeni olan uzaktan eğitim sürecine dahil olmuş ve en az 8 hafta derslere katılım sağlamış 12 erkek, 7 kadın olmak üzere toplamda 19 gönüllü spor bilimleri fakültesi öğrencisi araştırmaya dahil edilmiştir. Katılımcıların yaşları 20 ile 25 yaş arasında değişmektedir. Katılımcıların 13'ü beden eğitimi ve spor öğretmenliği, 4'ü antrenörlük eğitimi ve 2'si spor yöneticiliği bölümü öğrencisidir. Araştırmanın bulgular kısmında katılımcı görüşlerine yer vermek ve verilen görüşün kime ait olduğunu belirtmek için her katılımcı Ö1(Öğrenci 1), Ö2.... Ö19 şeklinde kodlanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri katılımcıların algıladığı dünyayı kendi düşünceleriyle anlatmasına olanak sağlayan (Merriam, 2013) yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Görüşmelerde rahat ve güven verici bir ortamın sağlanması önemlidir (Ersoy, 2017). Bu sebeple görüşmeler hem sohbet havasında hem de 2020 bahar yarıyılı sonunda yapılmıştır. Dönem sonunda yapıma amacı görüşmelerde ifade edilecek düşünceleri tehdit olarak algılamamalarını sağlamaktır. Görüşmeler bireysel olarak uzaktan eğitim platformlarında kullanılan ortamlarda yapılmış ve veri kaybını önlemek amacıyla kayıt altına alınmıştır. Görüşmeler tek oturum şeklinde gerçekleştirilmiş ve görüşmeler ortalama 10 ile 35 dakika arasında sürmüştür. Araştırma kapsamında görüşmelerde katılımcılara 4 soru sorulmuştur. Bu sorular şunlardır;

1. Salgın sırasında uzaktan eğitim sürecini nasıl deneyimlediniz?
  - 1a. Olumluysa ya da olumsuzsa neden?
  - 1b. İyiyse ya da kötüyse neden?

2. Uzaktan eğitim süreci sizi nasıl etkiledi?
3. Uzaktan eğitimin, size sağladığı avantaj ve dezavantajlar nelerdir?
4. Uzaktan eğitim, sürecinde karşılaştığınız sorunlar nelerdir?

Araştırma soruları hazırlanmadan önce konu ile ilgili yapılmış önceki çalışmalar incelenmiştir (Altun Ekiz, 2020; Bozdağ ve Dinç, 2020; Can, Özdemir ve Türksoy Işım, 2020). Konu ile ilgili yapılan çalışmaların veri toplama araçları incelendikten sonra uzaktan eğitim sürecinde ders işleme deneyimine sahip öğretim elemanlarının da görüşü alınarak görüşme soruları oluşturulmuştur. Hazırlanan soruların anlaşılabilirliğini test etmek için 2 öğrenci ile pilot görüşme yapılmış ve sonrasında görüşme formuna son hali verilmiştir. Ayrıca araştırma gerçekleştirilmeden önce Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan araştırma için etik kurul raporu alınmıştır (03.07.2020, Karar No: GO 2020/153).

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan verilerin analizinde tümdengelimci (betimsel) analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu analiz yönteminde “elde edilen veriler daha önceden araştırma sorusu veya alt sorulardan yola çıkarak belirlenmiş temalara göre düzenlenir ve yorumlanır.” (Yıldırım ve Şimşek, 2021, s.244)

Bu çerçevede çalışmada elde edilen veriler öncelikle Word dosyasına aktarılmıştır. Aktarım sonrasında 26 sayfalık veri ortaya çıkmıştır. Aktarılan veriler araştırmacılar tarafından önce baştan sona okunmuş ve daha sonra ayrı ayrı kodlanarak kod listeleri oluşturulmuştur. Oluşturulan kod listeleri karşılaştırılmış, kodlamaların kontrolü yapılarak fikir birliğine varıldıktan sonra kodlar temalar altında birleştirilmiştir. Temaların isimlendirilmesinde görüşmeciyeye sorulan soruların ulaşmak istediği amaç ifadelerinden yararlanılmıştır. Analiz sonuçları şekil olarak verilmiş ve yorumlanarak sunulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik konusunda farklı görüşler mevcuttur (Merriam, 2013). Geçerlik ve güvenilirlik kavramları yerine Lincoln ve Guba (1985, akt: Merriam, 2013) inandırıcılık, aktarılabirlik, tutarlık ve teyit edilebilirlik kavramlarını kullanmıştır. Bu kavramlara göre araştırmada; katılımcılardan elde edilen verilerin ve analiz sonuçlarının katılımcılara teyit ettirilmesi, toplanan verilerin ayrıntılı rapor edilmesi, katılımcı görüşlerine doğrudan alıntılarla sık sık yer verilmesi, amaçlı örnekleme yönteminin kullanılması, araştırma aşamalarının detaylı açıklanması, uzman incelemesi gibi şartların sağlanması durumunda araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğinin sağlanacağı belirtilmiştir (Başkale, 2016; Creswell, 2015; Ersoy, 2017; Merriam, 2013). Belirtilen bu şartlar doğrultusunda; veriler ve analiz sonuçları katılımcılara mail yoluyla teyit ettirilmiştir, bulgular kısmında katılımcı görüşlerine sık sık yer verilmiş, çalışma grubu belirlemede amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmış, analiz kısmında kodlama işlemi araştırmacılar tarafından birbirinden bağımsız bir şekilde yapılarak kod listeleri oluşturulmuş ve bu kod listeleri karşılaştırılmış, araştırma aşamaları detaylı bir şekilde açıklanarak geçerlik ve güvenilirlik sağlanmaya çalışılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde elde edilen verilerin çözümlenmesi sonrasında ortaya çıkan bulgular sunulmuştur. Bulgular sunulurken veri toplama sürecinde kullanılan sorular çatı olarak kullanılmış ve bulgular bu sorular altında sunulmuştur.

Spor Bilimleri Alanında Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşler

Uzaktan eğitim sürecine katılan öğrencilerin görüşlerinden uzaktan eğitime yönelik avantaj ve dezavantaj olmak üzere iki tema elde edilmiştir.

Uzaktan Eğitimin Avantajları Teması

Uzaktan eğitim avantajları teması altında ekonomik tasarruf, ders kaynağı çeşitliliği ve kaynaklara ulaşım kolaylığı, derslere erişim kolaylığı, zaman tasarrufu sağlama, eğitimin sürdürülmesi, derslerin kaydedilmesi, derslerin sonradan izlenmesi alt temaları yer almaktadır (Şekil 1).

Şekil 1. Uzaktan Eğitimin Sağladığı Avantajlar Teması ve Alt Temalar

Katılımcılar uzaktan eğitimin sağladığı en önemli avantaj olarak ekonomik tasarrufu ifade etmişlerdir. Salgın döneminde derslerin uzaktan eğitim yoluyla işlenmesi ve öğrencilerin fiziki olarak okulda bulunma zorunluluğunun olmaması; barınma, gıda ve ulaşım gibi giderlerin bulunmamasından dolayı katılımcılar uzaktan eğitimin ekonomik olduğunu belirtmişlerdir. Bu konuya ilişkin katılımcı görüşleri aşağıda sunulmuştur;

“Avantajlarımız, güvenli bir ortamda ders işledik, maddi yönden avantajlı oldu. Yol parası vermedik, kira vermedik ondan sonra okul zamanlarında yemeğe para vermedik ailelerimizin yanındaydık.” (Ö14)

“Diğer bir avantaj ekonomik boyutu. Ben Burdur’un dışından yani şehrin dışından gelen bir öğrenci olarak, ev kirası ulaşım yemek içmek gibi maddi açıdan bir avantaj sağladı uzaktan eğitim çünkü herkes evlerindeydi (Ö3).”

Eğitim süreci kapsamında sağladığı avantajlar olarak katılımcılar, derslerin canlı online (senkron) yapılması yanında, bu derslerin kayıt altına alınması (asenkron), canlı derslere katılım sağlanmadığı durumlarda istenilen yerde ve zamanda bu derslerin tekrar izlenebilmesi olarak ifade edilmiştir. Ayrıca bu imkân sayesinde katılımcılar derslere karşı motivasyonlarının olumlu yönde etkilendiğini ifade etmişlerdir.

“Dersleri birden fazla dinleme şansımız oldu. Sabah dinleyip eğer anlamadığımız kafamıza takıldığı yerlerde geri sarıp tekrar dinleme şansımız oldu ve de istediğimiz saatte girip dersleri dinleye biliyorduk kaydetmeden dolayı (Ö14).”

“Bence avantajları kolaylıkla tekrar dersleri izleyebiliyorduk. Mesela sabah sekizde ders varsa, hani onu kayıttan dinleye biliyorduk. Ben bu avantajını gördüm (Ö5).”

“...Dersler sabah olduğunda derslere senkron olarak değil de asenkron olarak katıldığımızda kendimizi daha iyi hissettiğimiz zamanlarda yani daha verimli bir şekilde dinleyebileceğimiz zamanlarda derslere katıldığımızda motivasyonumu olumlu yönde etkilendi (Ö1).”

“Sessiz bir ortamda olduğum için motivasyonum hep yüksekti (Ö13).”

“Derslere yönelik motivasyonumuz iyiydi çünkü ev ortamında olduğumuz için daha rahattık (Ö6).”

Uzaktan eğitim imkânının sunmuş olduğu kolay erişim sayesinde öğrencilerin kendilerine ve sosyal yaşamlarına daha fazla zaman ayırdıkları ve yüz yüze eğitim için harcadıkları zamana göre zamandan tasarruf sağladıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretim elemanlarının derslere ilaveten ders kaynaklarını sistem üzerinden öğrenciler ile paylaşması da uzaktan eğitimin bir avantajı olarak görülmektedir. Bu konuya ilişkin katılımcı görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

“Uzaktan eğitimin bana sağladığı en büyük avantaj, dersler uzaktan olduğu için kişisel gelişimime, KPSS ve diğer işlerime zaman ayırabiliyordum. Okula git gel dibi bir dezavantajımız olmuyor, hemen direkt internet üzerinden dersleri halledebiliyorduk. Ayrıca istediğimiz her belgede teknolojik ortamda olduğu için hemen ulaşım sağlayabiliyoruz. Bize yoğun bir vakit kalıyor bu da çok güzel bir avantaj bizim için. Bütün vakti kendimize istediğimiz şekilde hem sosyal hayatımıza hem de farklı planlarımızı gerçekleştirmeye ayırabiliyorduk (Ö6).”

“Uzaktan eğitimin bana sağladığı avantajlar, KPSS sürecinde çok faydası oldu gerçekten evde olduğum için daha çok ders çalışma imkânım oldu (Ö2).”

“Uzaktan eğitimin bize sağladığı avantajlar, her yerden erişim imkânımız oldu ve istediğimiz saat aralarında esnek bir eğitime kavuşmuş olduk ve paylaşılan kaynakları görüp bilgisayarımızda depolayabildik (Ö7).”

Salgın döneminde tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de eğitimin tüm kademelerinde eğitim-öğretim faaliyetlerine ara verilmiştir. Fakat uzaktan eğitim sayesinde eğitim-öğretim faaliyetleri devam etmiş ve öğrenciler teorik anlamda da olsa eğitim öğretim süreçlerini tamamlayabilmişlerdir. Eğitim öğretim faaliyetlerinin sürekliliğinin sağlanması açısından uzaktan eğitim öğrenciler açısından bir avantaj olarak görülmektedir. Bu konuya ilişkin bazı katılımcıların görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Uzaktan eğitimin sağladığı avantajlar, dönemi boş kapatmamamızı sağladı. Böyle bir ortamda uygulanabilecek en iyi yöntemdi (Ö12).”

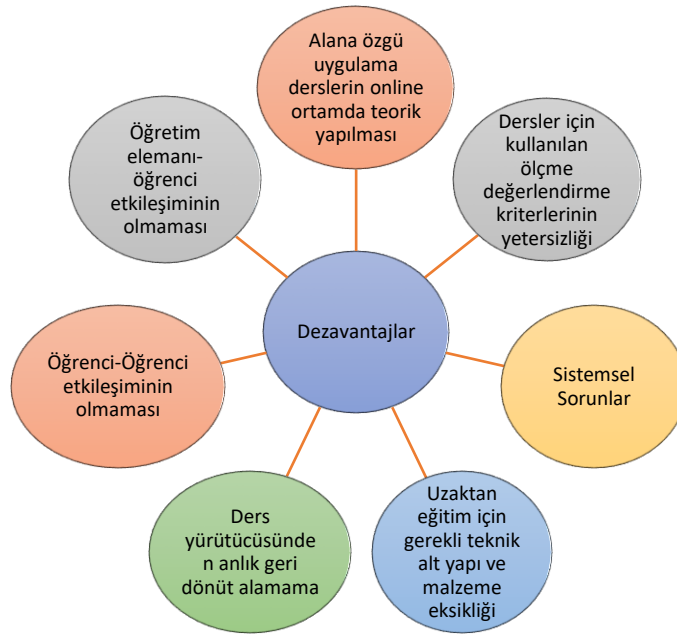
“Bize sağladığı avantajlar, şu dönemde teorik olarak derslerimizin, en işlenebilir şekilde işlemeye çalışıyoruz ve bu işlediğimiz derslerden vize ve final notlarımızı alabiliyoruz (Ö15).”

“Uzaktan eğitimin bize sağladığı en önemli avantaj, eğitimden kopmamamızı sağladı (Ö17).”

“Eğitimimizin devam etmesi, yani bu süreçte durdurulmayıp devam etmesi açısından bize avantaj sağladı (Ö18).”

Uzaktan Eğitimin Dezavantajları Teması

Uzaktan eğitimin dezavantajları temasında; sistemsel sorunlar, uzaktan eğitim için gerekli teknik alt yapı ve malzeme eksikliği, ders yürütücüsünden anlık dönüt alamama, öğrenci-öğrenci etkileşiminin olmaması, öğretim elemanı-öğrenci etkileşiminin olmaması, uygulama derslerinin çevrimiçi ortamda teorik olarak yapılması, dersler için kullanılan ölçme değerlendirme kriterlerinin yetersizliği ve değerlendirme kriterlerinin yetersiz olması alt temaları yer almaktadır (Şekil 2).

Şekil 2. Uzaktan Eğitimin Dezavantajları Teması ve Alt Temalar

Uzaktan eğitim deneyimi yaşayan öğrencilerin süreç hakkında avantaja sahip olmalarının yanında dezavantajlı durumlarında olduğunu ifade etmişlerdir. Süreç boyunca yaşanan en büyük dezavantaj olarak alana özgü uygulama derslerin uzaktan eğitim yoluyla sadece teorik olarak yapılması olduğu katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Özellikle beden eğitimi ve spor öğretmenliği ile antrenörlük eğitimi programlarında yer alan uygulama derslerin fazlalığı itibari ile öğrenciler bu derslerin uygulamalarından mahrum kalmış ve sadece teorik anlamda bu dersleri almak zorunda kalmışlardır. Buna yönelik katılımcı görüşleri şu şekildedir;

“Uzaktan eğitimin dezavantajları olarak uygulamalı derslerimizde internet üzerinden online olarak aldığımız için uygulamalı kısımlarını yapamadık. Sadece teorik eğitim aldık (Ö7).”

“Uygulama derslerimizi teorik olarak görmek zorunda kaldık, bu da bizim için çok büyük bir eksiklikti. Bu derslerin teorik kısımlarını çok iyi anlamamıza rağmen uygulamalı olarak görmeyince, uygulama yapmayınca bu da bizim için çok büyük bir eksiklik oldu (Ö14).”

“Ben uzaktan teorik olarak işlenen uygulamalı dersleri çok fazla ciddiye alamıyordum tamam diğer dersler zaten önemli, onlar zaten yazılı olarak anlatıla bilen derslerdi fakat uygulamalı dersler beni pek fazla etkilemiyordu. Çünkü ben voleybol veya tenis dersini uygulamalı görmek yerine uzaktan eğitimde görmek benim için daha kötü bir durumdu. O yüzden ben onlara pek fazla dâhil olmamıştım ama diğer fizyoloji tarzında derslere tabii ki de ekstra motive olup derslere giriyordum çünkü dersi orda izlemek orda dinlemek sana ayrıcalık katacağını biliyordum (Ö19).”

“Uygulamalı derslerimizi teorik olarak işliyoruz ve teorik olarak işlenen derslerin verimliliği yüz yüze eğitim kadar etkili olmamaktadır. Bunun bizim için çok bir dezavantaj olduğunu düşünüyorum (Ö15).”

Eğitim öğretim süreci açısından bakıldığında uzaktan eğitim sürecinde, öğretim elemanı-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşiminin olmaması ve ders yürütücüsünden anlık geri dönüt alamama bu sürecin önemli dezavantajları olarak görülmektedir. Salgın döneminde derslerin devam etmesine rağmen süreci tecrübe edenlerin öğrenme ortamında doğal bir sınıf ortamının olmaması, etkileşimsiz bir ortamın var olmasından dolayı bu süreci verimsiz geçirdiklerini ve bu durumun derslere karşı motivasyonlarını düşürdüğünü dile getirmişlerdir. Derslere ulaşım kolaylığının ve ev ortamında derslere katılım sağlanmanın avantaj olarak görülmesi yanında bazı öğrenciler için bu durum, motivasyonu düşüren bir durum olarak tecrübe edinmiştir. Bunun sebebi olarak ise, derslerin yüz yüze bir sınıf ortamı sağlamaması ve bunun vermiş olduğu rahatlık olarak görülmektedir. Öğrenciler yüz yüze sınıflarda karşılıklı etkileşimin olduğu öğrenme ortamlarında öğrenme verimliliklerinin yüksek olduğunu ifade etmişlerdir.

“Sürecin en büyük dezavantajı yüz yüze etkileşim olmadı, yaparak yaşayarak öğrenemedik. Arkadaşlarımızdan uzak soyut bir ortamda dersleri işledik (Ö1).”

“ ...Mesela dersleri kayıttan izledikten sonra sığağı sığağına hocaya bir soru soramıyorsun ya da anlık geri dönüt alamıyorsun. Çeşitli kanallardan hocaya

ulaşıp soruyu sorsak bile anında cevap alamadığımız için yüz yüze kadar ki gibi verimli olmuyor (Ö5).”

“Hocalar ile etkileşime giremiyoruz (Ö9).”

“Dezavantaj olarak şunu söyleyebilirim, hocalarla yüz yüze eğitimde olduğu gibi göz teması kuramadık, göz teması kurmak bence öğrenme ortamının önemli unsurlarından biridir. Uzaktan eğitimde bundan mahrum kaldı (Ö16).”

“Tabi ki sınıf ortamı olmadığı için derse katılırken ki halimiz yüz yüze halimiz gibi olmuyor. Böyle olduğu için derse aktif katılım sağlama konusunda sıkıntı yaşıyoruz (Ö2).”

“Derslere yönelik motivasyonumda bir rahatlık söz konusuydu. Sınıf ortamı gibi ciddi bir ortam yoktu, ev ortamındaydım. Bu sebeple ara ara odaklanma sıkıntısı yaşadım, bazen ev ortamı olduğu için ve yahut ta not tutuma, defter, kalem gibi şeyler yoktu hani sınıf ortamı gibi değildi. Derste bilgi ya da hocanın söylediği şeyleri kaçırma ihtimalim yoktu çünkü dersler kayıt altına alınıyordu. Kaçırduğum yerleri tekrardan izleyebiliyordum. Buda bana olumsuz yönde bir rahatlık veriyordu (Ö3).”

“Evde olmanın verdiği rahatlık sebebiyle herhangi bir sorumluluk hissetmiyor insan ama okulda canlı bir şekilde okula geldiğimde kendimi daha fazla sorumlu hissediyorum, daha fazla sorumluluğumun olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden derslere karşı böyle bir sıkıntım vardı benim (Ö10).”

Eğitim öğretim süreci açısından bakıldığında katılımcılar bir diğer dezavantaj olarak ise, dersler için kullanılan ölçme değerlendirme ölçütlerinin yetersizliğini vurgulamaktadır. Uzaktan eğitime geçiş sürecinin önceden planlanmamasından dolayı dersler için ölçme değerlendirme ölçütü olarak ödev yöntemi benimsenmiştir. Uzaktan eğitim için kullanılan platformlar çeşitli sınav seçeneklerini sunsa da hem dersleri yürüten öğretim elemanlarının hem de öğrencilerin bu sitemlere aşına olmamasından dolayı bu sistemler tercih edilmemiştir. Katılımcılar verilen ödevlerin değerlendirilmesinde öğretim elemanlarının belirli ölçütleri dikkate almamaları ve ödevlerin değerlendirilirken ödev şablonunun oluşturulmamasından dolayı, sınav değerlendirmesi yerine geçen ödevlerin değerlendirme sürecinin geçerlik ve güvenilirlik açısından yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir.

“Hocalar ile etkileşime giremiyoruz, üstelik ödev sisteminde hocanın beğenisine kaldığı için ödevler benim için pek bir avantajı olmadığını söyleyebilirim aksine dezavantajı olmuştur (Ö9).”

“Önceki dönemden kalan notlarımı yüksek şekilde devam ettiremedim çünkü yapılan sınavlar ödev şeklindeydi, ödev puana verildi ve değerlendirme kriterleri belli değildi. Ben çoğu ödevden düşük aldım (Ö11).”

“Uzaktan eğitimde karşılaştığım sorun olarak sadece şu var, vize ve final ödevlerinde verilen ödevlerde arkadaşlarımızla bilgi paylaşımında

bulunmamamıza rağmen, bazı arkadaşlarımızla aynı notları bulmuşuz ve bunu ödevlerimize eklemişiz yani araştırmamız sonucunda ama bunu biz hocalara hiç bir şekilde kanıtlayamıyoruz ve bu yüzden bazı derslerden bazı hocaların derslerinden düşük not aldık. Bence, ben bunu doğru bulmuyorum açıkçası, uzaktan eğitimin bence kötü yanı olarak da bu var çünkü kendimizi kanıtlayamıyoruz ama bilgi olarak aynı şeyi paylaşmışız. Hocalarda ona göre bize not değerlendirilmesi yapmış (Ö16).”

Uzaktan eğitim sürecine yönelik dile getirilen en büyük dezavantaj ve en sık karşılaşılan sorunlar, uzaktan eğitim için gerekli teknik alt yapı ve malzeme eksikliği ve bunun yanında yaşanan sistemsal sorunlardır. Uzaktan eğitim, yapısal özelliği gereği bazı teknik alt yapı ve malzeme yeterliliği gerektirmektedir. Bunlar internet alt yapısı, bilgisayar, tablet veya telefon, mikrofon ve kulaklık vb. gerekliliklerdir. Katılımcıların bazılarının internetinin olmaması ya da bunun yetersiz olması gibi nedenlerden dolayı bu süreçte mağdur oldukları ve dersleri verimli bir şekilde takip edemediklerini dile getirmiştir. Bunun yanında derse katılım için internete ilaveten bir bilgisayar ya da derslere erişim sağlayan tablet, telefon gibi araçların eksikliği de öğrencileri bu dönemde olumsuz etkilemiştir. Bu eksikliklerin yanında üniversitenin uzaktan eğitim için kullandığı sistemde meydana gelen erişim sorunu, sistem kopmaları, sistem yavaşlığı gibi sorunlardan dolayı da öğrencilerin ders motivasyonlarının düştüğü görüşleri belirtilmiştir.

“İlk başlarda uzaktan eğitime ilk başladığımızda derslere giremedik. Çok yoğunluk olduğundan sistemde hatalar oldu. Sistemsal hatalar ile karşılaştık (Ö1).”

“Dezavantaj olarak; internet bağlantı problemi yani dersin ortasında aniden internet gidebiliyordu. Tekrar derse bağlanamıyorduk bu da derslere karşı motivasyonumuzu düşüyordu (Ö3).”

“Benim en büyük sorunum internetti. Kendi internetim çok azdı. İnternet paket fiyatlarında çok yüksekti. Daha sonra yükseltilti ama yine de yetmiyordu. Bu yüzden derslere çoğu zaman katılamadım ve derslere karşı ilgim hep düşüktü (Ö4).”

“İnternetim olmadığı için bazı derslere giremedim. İnternetim olduğunda derslere girdiğim zamanda bazen görüntü olmuyordu ya da ses net gelmiyordu, bazen de ders kopuyordu derse tekrar girmeye çalışıyorduk yoğunluktan derse giremiyorduk (Ö10).”

“İnternetin kopması sistemin donması, sistemin atması gibi sorunlarım vardı. Aynı zamanda öğretmenlerimizin yükledikleri diğer kaynakları izlemekte zorlandım çünkü sistem çok karışıkta (Ö11).”

“Çoğu arkadaşımızın olduğu gibi ben de dahil bilgisayarımızda mikrofon olmadığı için hoca ile bir konu hakkında hoca ile tartışmadık (Ö14).”

“Karşılaştığımız sorunlar hem benim hem de bazı arkadaşların ellerinde teknolojik aletlerin yani bilgisayar, tablet gibi aletlerin olmamasıydı. Uzaktan eğitim sisteminin bu aletlere bağlı olmasından dolayı bu eksikliği gidermede ve derslere katılma konusunda sorunlar yaşadım (Ö18).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmada beden eğitimi ve sporda ya da spor bilimleri eğitiminde uzaktan eğitim uygulaması tartışması, spor bilimleri alanında öğrenim gören üniversite öğrencileri açısından ele alınmıştır. Uzaktan eğitim deneyimi incelenirken eğitim alanlar ve verenler olarak birbirinden bağımsız olarak ele alınması gereken bir olgudur. Çünkü her ikisinin de sahip olduğu tutum, algı, ön yargılar ve yaklaşımlar uzaktan eğitim deneyimlerini doğrudan etkilemektedir (Yamamoto ve Altun, 2020). Bu sebeple bu araştırmada sadece spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilere odaklanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarında uzaktan eğitim sürecini deneyimleyen öğrencilerin, bu sürece yönelik tecrübe ettikleri avantaj ve dezavantajların oldukları ve bunları farklı şekillerde ifade ettikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca algılanan bu avantaj ve dezavantajların öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik bakış açılarını etkilediği görülmektedir.

Uzaktan eğitim sürecini deneyimleyen öğrencilerin bu sürecin en önemli avantajı olarak ekonomik tasarrufu ifade ettikleri görülmektedir. Öğrenciler salgın döneminde derslerin uzaktan eğitim yoluyla işlenmesi ve öğrencilerin fiziki olarak okulda bulunma zorunluluğunun olmaması; barınma, gıda ve ulaşım gibi giderlerin bulunmamasından dolayı katılımcılar uzaktan eğitimin ekonomik olduğunu belirtmişlerdir. Uzaktan eğitimin avantaj ve dezavantajlarının ele alındığı çalışmalara bakıldığında da en sık dile getirilen avantajlardan biri uzaktan eğitimin ekonomik yani yüz yüze eğitime göre daha masrafsız oluşudur. Ekonomiklik boyutunun sadece uzaktan eğitimden yararlanan öğrenci boyutunda sınırlı kalmadığı, bunun uzaktan eğitim veren kurumların, üniversitelerin ve dolayısıyla devletlerin eğitim bütçeleri boyutunun da olduğu ifade edilmektedir (Lenar ve ark., 2014; Mirkholikova, 2020).

Uzaktan eğitim sürecinin, derslerin hem canlı (senkron) hem de kayıttan (asenkron) izlenebilme şansı sunması bunun yanında derslere ulaşımında herhangi bir mekân ve zaman kısıtlamasının olamaması, ders kaynağı çeşitliliği ve kaynaklara ulaşım kolaylığı büyük bir avantaj olarak görülmesi araştırmanın bir diğer bulgusudur. Ayrıca öğrenciler bu imkanların derslere yönelik motivasyonlarını yükselttiklerini dile getirmişlerdir. Uzaktan eğitimin, öğrencilere derse katılımında mekân ve zaman kısıtlamasının olmayışının avantaj olarak görüldüğü literatürdeki bazı çalışmalarının sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir (Altun Ekiz, 2020; Can, Özdemir ve Türksöy Işım, 2020). Fakat bu imkânın motivasyonu artırdığına yönelik mevcut sonuç ile literatürdeki sonuçlar arasında farklılıklar bulunmaktadır. Şenyuva (2013) çalışmasında; uzaktan eğitimin avantajı olarak uzaktan eğitimin zaman ve yer sınırını ortadan kaldırdığını fakat öğretim elemanları ile öğrenciler arasındaki etkileşimi en aza indirdiği için motivasyonu düşürdüğünü sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca bu sonuç sadece literatürle değil çalışmaya katılan diğer öğrencilerin görüşleri ile de farklılık göstermektedir. Örneğin katılımcı Ö3 “*Derslere yönelik motivasyonumda bir rahatlık söz konusuydu. Sınıf ortamı gibi ciddi bir ortam yoktu, ev ortamındaydım. Bu sebeple ara ara odaklanma sıkıntısı yaşadım, bazen ev ortamı olduğu için ve yahu da not tutuma, defter, kalem gibi şeyler yoktu hani sınıf ortamı gibi değildi. Derste bilgi ya da hocanın söylediği şeyleri kaçırma ihtimalim*

yoktu çünkü dersler kayıt altına alınıyordu. Kaçırdığım yerleri tekrardan izleyebiliyordum. Bu da bana olumsuz yönde bir rahatlık veriyordu.” diyerek bu uygulamanın derslere yönelik motivasyonunu düşürdüğünü dile getirmiştir.

Mirkholikovna (2020) uzaktan eğitimin zamandan tasarruf sağlayarak öğrencilere boş zaman ve kendilerine daha çok zaman ayırma fırsatı verdiğini vurgulamaktadır. Mevcut araştırmada da katılımcılar bu görüşü destekleyen deneyimlerinin olduklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler, uzaktan eğitim imkânının sunmuş olduğu kolay erişim sayesinde öğrencilerin kendilerine ve sosyal yaşamlarına daha fazla zaman ayırdıkları ve yüz yüze eğitim için harcadıkları zamana göre zamandan tasarruf ettiklerini ifade etmişlerdir.

Araştırma uzaktan eğitimi deneyimleyen öğrencilerin, sürecin avantajları yanında dezavantajlarının da bulunduğunu dile getirdikleri sonucunu ortaya koymaktadır. Katılımcı öğrencilerin sürecin en büyük ve en önemli dezavantajı olarak, alana özgü uygulama derslerinin de tamamıyla uzaktan eğitim modeliyle yapılması olarak belirtmişlerdir. Alanyazın tartışmasının odak noktasını oluşturan bu bulgu, beden eğitimi veya spor bilimleri alanında tamamen uzaktan eğitimin mümkün olmadığını belirten araştırmaları destekler niteliktedir. Bu çalışmalarda; Beden eğitiminin, doğası gereği harekete dayandığı için online ya da uzaktan eğitim gibi türevlerinin uygulamasının verimli olmayacağını ve teknolojiye ulaşımın kolaylığı ya da online eğitim ve türevlerinin avantajlarının temel motor becerilerin ve sportif becerilerinin kazanılmasını tek başına sağlayamayacağını, uzaktan eğitim uygulamalarının teorik dersler için destekleyici rol üstlenebileceğini ama kesinlikle yüz yüze uygulamalarının yerini alamayacağını belirtilmektedir (Daum ve Buscher, 2014; Thornburg ve Kory, 2004; Williams ve ark., 2020). Özellikle spor bilimleri fakültelerinde uzaktan eğitimin uygulama dersler için uygun ve verimsiz olduğu konusunda hem öğrenciler hem de bu fakültelerde görev yapan akademik personelde aynı fikirdedir. Willett, Brown ve Danzy-Bussell (2019) spor yönetimi alanında hangi derslerin uzaktan eğitime uygun olduğuna yönelik yapmış oldukları çalışmada, spor yönetimi alanında eğitim veren öğretim üyelerinin, uzaktan eğitim ya da çevrimiçi öğrenme konusunda olumsuz görüşlere sahip olduklarını ve yüz yüze eğitim seçeneğinin alan müfredatına daha uygun olduğunu bulmuşlardır. Benzer bir çalışmada Aras ve Karakaya (2019) Spor eğitimi kurumlarında görev yapan akademik personelin uzaktan eğitime yönelik görüşlerini incelediği çalışmada, çalışmaya katılan akademik personelin uzaktan eğitimin genel anlamda uygulanmasının sorun yaratacağını fakat teorik derslerde fayda sağlayabileceğini dile getirdiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerle yapılan çalışmalara bakıldığında da Can, Özdemir ve Türksoy Işım (2020)'ın E-öğrenmenin beden eğitimi öğretmen adayları için ne ifade ediyor konulu çalışmalarında, uygulama derslerin yapılamaması ve anlık dönüt alamama durumlarında öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik olumsuz görüşlerinin olduğunu; Varea ve Gonzalez (2020) ise salgın sırasında uzaktan eğitime geçilmesinin öğretmen yetiştirmeyi olumsuz etkilediğini ve bu süreçte beden eğitimi öğretmen adaylarının uygulama stajlarını öğrenciler ile temas etmeden geçirdiklerini bu sebeple uygulama deneyiminden mahrum kaldıklarını, uzun vadede öğretmen adayları üzerinde ne gibi sonuçların ortaya çıkacağını kaygıyla beklediklerini belirtmişlerdir. Hem mevcut araştırma bulgularına hem de ilgili çalışmalara bakıldığında beden eğitimi ve sporun uygulama aşamasının uzaktan eğitim ve türevleri ile yapılmasının verimsiz olduğu sonucu göze çarpmaktadır.

Araştırmada ortaya çıkan bir diğer bulgu ise; uzaktan eğitim sisteminde, hoca-öğrenci, öğrenci-öğrenci etkileşiminin olmaması ve ders yürütücüsünden anlık geri dönüt alamama

gibi nedenlerinden dolayı bu sürecin dezavantajlı yönleri olarak dile getirilmesidir. Salgın sırasında teması ve dolaşımı kesmek amacıyla mecbur kalınarak tamamen uzaktan eğitime geçilmesi ile öğrenciler etkileşimsiz bir öğrenme ortamına maruz kalmışlardır. Bu durumda öğrencilerin derslere yönelik motivasyonlarının düşmesine sebep olmuştur. Bu tür sınıflarda üniversite öğrencilerinin düşük öğrenme düzeylerine sahip oldukları ve uzaktan eğitimle yapılan derslere motive olamadıkları (Kan, Çaltıkuşu ve Şensoy, 2021), bu durumun sadece öğrencinin değil dersi veren öğretmenlerinde motivasyonlarını düşürdüğü (Rabiee ve ark., 2013), beden eğitimi dersi etkinlerinin uzaktan yapılması ile ilgili eksiklik olarak, sosyalleşme, iş birliği, sürece aktif katılım, özgürce hareket, dönüt ve düzeltme alamama, arkadaş güdülemesi, sosyal öğrenme, yardımlaşma ve duygusal gelişim sağlayamama gibi olumsuz sonuçlarının olduğu (Can, Özdemir ve Türksoy Işım, 2020; Yıldız ve Bektaş, 2020) literatürdeki araştırma sonuçlarında yer almaktadır. Hatta bu dönemde uzaktan eğitim uygulamalarının öğrencilerin yaşam tarzlarını önemli derece değiştirdiği iddia edilmektedir (Ranjbar ve ark., 2021). Ayrıca bu dönemde dersler için kullanılan ölçme değerlendirme yöntemlerinin yetersiz olması da bu sürecin dezavantajlarından biri olarak görülmüştür. Bu süreçte özellikle salgının ilk döneminde çoğu üniversitede olduğu gibi araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördüğü üniversitede de ödev yoluyla ölçme ve değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır. Öğrenciler bu süreçte verilen ödevlerin değerlendirilmesi ve kaliteleri konusunda eşitliğin sağlanmadığını dile getirmişlerdir. Salgın döneminde bu dezavantajın sadece spor bilimleri alanına özgü olmadığı, diğer alanlarda da uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme konusunda sorunların olduğu ve geliştirilmesi gerektiği konularına değinilmektedir (Özalkan, 2021; Sarı ve Nayır, 2020).

Uzaktan eğitimin dezavantajları olarak belirtilen diğer bulgular ise; uzaktan eğitim için gerekli teknik alt yapı ve malzeme eksikliği ile sistemsel sorunlardır. Bu süreçte öğrencilerin uzaktan eğitime katılım sağlayabilmesi için bilgisayar, tablet ve benzeri teknolojik aletlere ve internet bağlantısına gereksinim duymaktadırlar. Bu gibi gereksinimlerin eksikliği ve bunun yanında üniversitenin kullanmış olduğu uzaktan eğitim platformunda meydana gelen teknik arızalar öğrencilerin derslere katılım sağlaması açısından bir mağduriyet yaratmıştır. Uzaktan eğitime ani geçişten dolayı, yapılan çalışmalarda da benzer sebeplerden dolayı benzer mağduriyetlerin yaşandığı sonuçlarına ulaşılmıştır (Altun Ekiz, 2020; Sharma ve Bumb, 2021).

Sonuç olarak, uzaktan eğitim modelinin dezavantajlarının yanında avantajlarının da olmasına rağmen hem araştırmaya katılan spor bilimleri alanında öğrenim gören üniversite öğrencileri görüşlerine, hem de alanda yapılan çalışmaların sonuçlarına göre, beden eğitimi ve spor alanında sadece bu modelin kullanılmasının verimli olmayacağı ortaya çıkmaktadır. Uzaktan eğitim modeli ve türevlerinin beden eğitimi ve spor uygulamalarında yüz yüze eğitim modelinin destekleyicisi olarak kullanılması yerinde olacaktır. Çağın gerektirdiği teknolojik gelişmeler ve bu gelişmelerin eğitime yansımaları açısından bakıldığında beden eğitimi ve spor alanından uzaktan eğitimin tamamen ötekileştirilmesi zaten söz konusu olamaz.

ÖNERİLER

Araştırma sonuçlarına dayanarak spor bilimleri alanında hem uzaktan eğitim uygulamaları hem de bu konu ile ilgili yapılacak gelecek araştırmalar için bazı önerilerde bulunulmuştur. Araştırma sonuçlarında vurgulanan, sürecin dezavantajları dikkate alındığında alana özgü bir uzaktan eğitim uygulama kılavuzunun ya da içeriğinin oluşturulması gerekmektedir. Ayrıca

salgın sırasında yüz yüze yapılamayan uygulama dersleri için ülke genelinde spor bilimleri fakülteleri, bu eksikliğin giderilmesi konusunda gerekli önlemleri alıp gerekirse ilerleyen dönemlerde telafi eğitim programları planlanmalıdır. Eğer salgın seyri olumsuz yönde devam ederse, uygulama derslerinin olumsuz etkilenmemesi için gerekli uzaktan eğitim modellerinin oluşturulması aciliyeti ortaya çıkmaktadır. Hem uygulayan hem de uygulatanın etkileşim halinde olduğu ve anında geri dönüt verilebilecek öğrenme ortamlarının geliştirilip oluşturulması gerekmektedir. Gelecek çalışmalar bu konu üzerine yoğunlaşabilir. Alana özgü uzaktan eğitim model denemeleri yapıp sonuçları analiz edilebilir. Dijital dönüşümün yaşandığı günümüzde spor bilimleri alanının da bu süreçten payına düşeni alacağı düşünüldüğünde, öğretim planlarının bu doğrultuda yenilenmesi gerekliliği ortaya çıkabilir.

KAYNAKLAR

Akça, T. (2021). *Aydın il merkezinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı kullanım alışkanlıklarının belirlenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aydın.

Aktaş, Ö., Büyüktaş, B., Gülle, M., Yıldız, M. (2020). Covid-19 virüsünden kaynaklanan izolasyon günlerinde spor bilimleri öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-9. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/cussj/issue/55944/728866>

Altun Ekiz, M. (2020). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin karantina dönemindeki uzaktan eğitim ile ilgili görüşleri (Nitel bir araştırma). *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi*, 2(ÖS1), 1-13. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/srad/issue/54676/740217>

Appolloni, A., Colasanti, N., Fantauzzi, C., Fiorani, G., Frondizi, R. (2021). Distance learning as a resilience strategy during covid-19: an analysis of the Italian context. *Sustainability*, 13(3), 1388. <http://doi.org/10.3390/su13031388>

Aras, E., Karakaya, Y. (2020). Spor eğitimi kurumlarında görev yapan akademik personelin uzaktan eğitime yönelik görüşleri: Nitel bir çalışma. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(2), 1-12. <https://doi.org/10.33689/spormetre.52961>

Atalı, L., Sertbaş, K., Gönener, A. (2002). Beden eğitimi ve spor yüksekokullarında web tabanlı ders uygulamaları. *II. International Educational Technology Conference*. 16-18 October 2002

Baloch, G. M., Sundarasan, S., Chinna, K., Nurunnabi, M., Kamaludin, K., Khoshaim, H. B., ... AlSukayt, A. (2021). COVID-19: exploring impacts of the pandemic and lockdown on mental health of Pakistani students. *PeerJ*, 3(9), e10612. <https://doi.org/10.7717/peerj.10612>

Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenilirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deuhfed/issue/46796/586804>

Bayram, M., Peker, A., Aka, S., Vural, M. (2019). Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim dersine karşı tutumlarının incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 330-345. <https://doi.org/10.31680/gaunjss.586113>

Bozdağ, B., Dinç, F. (2020). The perceptions of physical education teacher candidates towards the concept of distance education in the covid-19 process: A metaphor study. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 5(11), 1954-1980.

Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), i-vi. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3778083>

- Bulut, E. (2021). Üniversite öğrencilerinin salgın dönemi uzaktan eğitim deneyimleri: ordu üniversitesi sosyoloji bölümü ve BESYO örneği. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 11 (2) ,533-548. DOI: 10.48146/odusobiad.943135.
- Can, H., Özdemir, H., Türksoy Işım, A. (2020). E-öğrenme beden eğitimi öğretmen adayları için ne ifade ediyor: Karma yöntem araştırması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 1374-1386. <https://doi.org/10.17679/inuefd.811165>
- Cao, W., Fang, Z., Hou, G., Han, M., Xu, X., Dong, J., Zheng, J. (2020). The psychological impact of the COVID-19 epidemic on college students in China. *Psychiatry research*, 287, 112934. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.112934>
- Cereijo, M. V. P. (2006). Attitude as predictor of success in online training. *International Journal on E-Learning*, 5(4), 623-639. <https://www.learntechlib.org/primary/p/6102/>.
- Çavuşoğlu, G., Acar, K. (2020). Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri ile yaşam boyu öğrenme düzeyleri arasındaki ilişki. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11(3), 207-220. <https://doi.org/10.17155/omuspd.819058>
- Creswell, J. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri* (M. Bütün & S. B. Demir, Çev. Ed.) Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Daum, D. N. (2020) Thinking about hybrid or online learning in physical education? Start here!, *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 9(1), 42-44, <https://doi.org/10.1080/07303084.2020.1683387>
- Daum, D. N., Buschner, C. (2014). Research on teaching blended and online physical education. In R. Ferdig & K. Kennedy (Eds.), *Handbook of research on K-12 online and blended learning* (pp. 201–221). Pittsburgh, PA: ETC Press.
- El Said, G. R. (2021). How did the covid-19 pandemic affect higher education learning experience? an empirical investigation of learners' academic performance at a university in a developing country. *Advances in Human-Computer Interaction*, Volume 2021, Article ID 6649524, 10 pages. <https://doi.org/10.1155/2021/6649524>
- Ersoy, A. (2017). Fenomenoloji. A. Saban ve A. Ersoy (Ed.) *Eğitimde nitel araştırma desenleri* içinde (ss. 82-138). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Frimming, R., Bordelon, T. (2016). Physical education students' perceptions of the effectiveness of their distance education courses. *The Physical Educator*, 73(2). <https://doi.org/10.18666/TPE-2016-V73-I2-2759>
- Gupta, A., & Goplani, M. (2020). Impact of Covid-19 on Educational Institutions in India. *UGC Care Journal*, 661-671. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.32141.36321>
- Gunawardena, C. N., & McIsaac, M. S. (2013). *Distance education. In Handbook of research on educational communications and technology* (pp. 361-401). Routledge.
- Işıkgöz, E., Esentaş, M., Şahin, H. (2017). Perception of the students studying in school of physical education and sports on distance education (Batman University sample). *Knowledge International Journal*, 20(1), 391-400. Retrieved from <https://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ/article/view/2941>
- Kan, Ş. G., Çaltıkuşu, Ç., Şensoy, Ş. (2021). The views of university students about the achievements and motivations of the distance education process during the pandemic period. *Propósitos y Representaciones*, 9(SPE3), 1165. <http://dx.doi.org/10.20511/pyr2021.v9nSPE3.1165>
- Kızılkaya Namlı, A., Samioğlu, Y. (2020). Physical education lesson in distance education according to student views. *Journal of Global Sport and Education Research*, 3(2), 49-65. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/jogser/issue/59284/874908>
- Kızılkaya Namlı, A., Yücekaya, M. (2021). Motivation and job satisfaction of physical education teachers during pandemic. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, Pandemi Özel Sayısı, 11(17), 3148-3172. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/opus/issue/60563/887856>
- Klein, P., Ivanjek, L., Dahlkemper, M. N., Jeličić, K., Geyer, M. A., Küchemann, S., Susac, A. (2021). Studying physics during the COVID-19 pandemic: Student assessments of learning achievement, perceived effectiveness

of online recitations, and online laboratories. *Physical Review Physics Education Research*, 17(1), 010117. <https://doi.org/10.1103/PhysRevPhysEducRes.17.010117>

Kurnaz, E., Serçemeli, M. (2020). Covid-19 pandemi döneminde akademisyenlerin uzaktan eğitim ve muhasebe eğitimine yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *USBAD Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 2(3), 262-288. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/usbad/issue/55116/745914>

Ladha, M. A., Lui, H., Carroll, J., Doiron, P., Kirshen, C., Wong, A., Purdy, K. (2021). Medical student and resident dermatology education in canada during the covid-19 pandemic. *Journal of Cutaneous Medicine and Surgery*. 25(4), 437–442. <https://doi.org/10.1177/1203475421993783>

Lee, J. E., Recker, M. (2021). The effects of instructors' use of online discussions strategies on student participation and performance in university online introductory mathematics courses. *Computers & Education*, 162, 104084. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2020.104084>

Lenar, S., Artur, F., Ullubi, S., Nailya, B. (2014). Problems and decision in the field of distance education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 131, 111-117. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.04.088>

Lippke, S., Fischer, M. A., Ratz, T. (2021). Physical activity, loneliness, and meaning of friendship in young individuals—a mixed-methods investigation prior to and during the COVID-19 pandemic with three cross-sectional studies. *Frontiers in Psychology*, 12(146). <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.617267>

Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev.), Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Mirkholikova, D. K. (2020). Advantages and disadvantages of distance learning. *Наука и образование сегодня*, 7(54). <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=43153049>.

Oktay, H. E., Mutlu Danacı, H., Unvan, M., Kavas K. R., Bakır İ. (2021). Mimarlık eğitiminde sanal eğitim denemeleri ve değerlendirme süreci. *Journal of Qualitative Research in Education*, 25, 311-324. <http://doi.org/10.14689/enad.25.13>

Osipov, A., Ratmanskaya, T., Zemba, E., Potop, V., Kudryavtsev, M., Nagovitsyn, R. (2021). The impact of the universities closure on physical activity and academic performance in physical education in university students during the COVID-19 pandemic. *Physical Education of Students*, 25(1), 20-27. <https://doi.org/10.15561/20755279.2021.0103>

Özalkan, G . (2021). Uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme: pandemi sürecinde sosyal bilimler eğitimini yeniden düşünmek. *International Journal of Economics Administrative and Social Sciences*, Special Issue on Innovative Approaches to Teaching Social Science, 4, 18-26. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/ijeass/issue/60097/872100>

Özcan, B., Saraç, L. (2020). Covid-19 pandemisi sürecinde öğretmen çevrimiçi uzaktan eğitim rol ve yeterlikleri: Beden eğitimi öğretmenleri örneği. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 459-475. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.787127>

Özkanal, Ü., Yüksel, İ., Başaran Uysal, B. (2020). The pre-service teachers' reflection-on-action during distance practicum: A critical view on EBA TV English courses. *Journal of Qualitative Research in Education*, 8(4), 1347-1364. <https://doi.org/10.14689/issn.2148-2624.8c.4s.12m>

Pierre, P. S. (1998). Distance learning in physical education teacher education. *QUEST*, 50(4), 344-356. <https://doi.org/10.1080/00336297.1998.10484291>

Rabiee, A., Nazarian, Z., Gharibshaeyan, R. (2013). An explanation for internet use obstacles concerning e-learning in Iran. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 14(3), 361–376. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v14i3.1412>

Rad F. A., Otaki, F., Baqain, Z., Zary, N., Al-Halabi, M. (2021). Rapid transition to distance learning due to COVID-19: Perceptions of postgraduate dental learners and instructors. *PLoS ONE* 16(2), e0246584. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0246584>

- Ranjbar, K., Hosseinpour, H., Shahriarirad, R., Ghaem, H., Jafari, K., Rahimi, T., ... Hosseinpour, P. (2021). Students' attitude and sleep pattern during school closure following COVID-19 pandemic quarantine: a web-based survey in south of Iran. *Environmental health and preventive medicine*, 26(1), 1-10. <https://doi.org/10.1186/s12199-021-00950-4>
- Sarı, T., Nayır, F. (2020). Pandemi dönemi eğitim: sorunlar ve fırsatlar. *Turkish Studies*, 15(4), 959-975. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44335>
- Sharma, S., Bumb, A. (2021). The challenges faced in technology-driven classes during COVID-19. *International Journal of Distance Education Technologies (IJDET)*, 19(1), 66-88. <https://doi.org/10.4018/IJDET.20210101.0a2>
- Şenyuva, E. (2013). Nursing student's view about distance education. *International Online Journal of Educational Sciences*, 5(2), 409-420.
- Thornburg, R., Hill, K. (2004). Using internet assessment tools for health and physical education instruction. *Techtrends Tech Trends* 48, 53. <https://doi.org/10.1007/BF02763585>
- Tuma, F., Nassar, A. K., Kamel, M. K., Knowlton, L. M., Jawad, N. K. (2021). Students and faculty perception of distance medical education outcomes in resource-constrained system during COVID-19 pandemic. A cross-sectional study. *Annals of Medicine and Surgery*, 62, 377-382. <https://doi.org/10.1016/j.amsu.2021.01.073>
- Tuncer, M., Tanaş, R., (2011). Akademisyenlerin uzaktan eğitim programlarına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi (Fırat ve Tunceli üniversiteleri örneği). *İlköğretim Online*, 10(2), 776-784.
- Tüfekçi, Ş., Böke, H. (2021). Examination of the perceptions of self-sufficiency and burnout levels of students of the sports science faculty during the COVID-19 pandemic. *Physical Education of Students*, 25(1), 28-35. <https://doi.org/10.15561/20755279.2021.0104>
- UNESCO (2020). Global Monitoring of School Closures caused by COVID-19. Retrieved from <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>
- Varea, V., González-Calvo, G. (2020) Touchless classes and absent bodies: teaching physical education in times of Covid-19. *Sport, Education and Society*, 1-15 <https://doi.org/10.1080/13573322.2020.1791814>
- Willett, J., Brown, C., Danzy-Bussell, L. A. (2019). An exploratory study: Faculty perceptions of online learning in undergraduate sport management programs. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*, 25, 100206. <https://doi.org/10.1016/j.jhlste.2019.100206>
- Williams, L., Martinasek, M., Carone, K., Sanders, S. (2020). High school students' perceptions of traditional and online health and Physical Education courses. *Journal of School Health*, 90(3), 234-244. <https://doi.org/10.1111/josh.12865>
- Yamamoto, G. T., Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25-34. <https://doi.org/10.32329/uad.711110>
- Yaman, M. (2009). Perceptions of students on the application of distance education in physical education lessons. *Online Submission*, 8(1).
- Yolcu, H. (2020). Koronavirüs (covid-19) pandemi sürecinde sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim deneyimleri. *Açık öğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 237-250. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auad/issue/57638/788890>
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, S., Bektaş, F. (2020). EBA Tv'de yayınlanan beden eğitimi etkinliklerinin veli ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 1, 969-987. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.773737>
- YÖK (2020). Üniversitelerde verilecek olan uzaktan eğitime ilişkin açıklama. 20.03.2021 tarihinde <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/universitelerde-uygulanacak-uzaktan-egitime-iliskin-aciklama.aspx> adresinden erişilmiştir.